

SUOMEN ASETUSKOKOELMA

1937

N:o 490—491

Sisällys: N:o 490. Asetus sisältävä yleisen liikennejärjestyssäännön, siv. 1161. — N:o 491. Asetus moottoriajoneuvoliikenteestä, siv. 1165.

N:o 490.

Asetus

sisältävä yleisen liikennejärjestyssäännön.

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1937.

Kulklaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä säädetään:

1 luku.

Asetuksen soveltaminen.

1 §.

Tämä asetns koskee kaikenlaatuista liikennettä yleisellä tiellä, kadulla ja muulla yleisellä paikalla, niin myös jäällä ja yksityisellä tiellä, jolla yleisesti kuljetaan. Sitä ei kuitenkaan ole sovellettava liikenteeseen sellaisella ajoneuvolla, joka kulkee kiskoilla tai voimansiirtojohdon varassa.

2 luku.

Kaikkia tiellä kulkevia koskevat määräykset.

2 §.

Jokaisen tiellä kulkevan tulee noudattaa sitä huolellisuutta ja varovaisuutta, joka vahingon estämiseksi on tarpeen. Hänen tulee ottaa huomioon muiden tiellä kulkevien ja tien varrella asuvien tai oleskelevien turvallisuus ja teille asetetut liikenne-merkit sekä noudattaa poliisimiehen antamia ohjeita liikenteen järjestämiseksi ja heti poliisimiehen antamasta merkstä pysähtyä.

3 luku.

Muita kuin jalankulkijoita koskevat määräykset.

3 §.

Ajajan tulee toisen ajajan kohdatessaan väistyä oikealle ja samalla tarpeen mukaan hiljentää vauhtia.

Missä ajoradan leveys ja laatu sallivat, on ajettava tien oikeanpuolisella osalla.

Tien kaarteissa, liikenneväylien risteyksissä, harjanteelle noustaessa ja muualla, missä näköala ei ole selvä, on ajettava mahdollisimman lähellä tien oikeaa reunaa ja, milloin ajoneuvossa on äänimerkinanto- tai valaistuslaite, tarpeen vaatiessa annettava sopiva merkki.

4 §.

Jos tie on niin kapea, että toisen vastaanulijoista välttämättömästi täytyy tieltä väistyä, väistäkään ratsumies ajoneuvoa, polkupyörä muuta ajoneuvoa, kärryt vauvoja, pienemmät vaunut isompia, tyhjat ajoneuvot ja ajoneuvot, joissa on väkeä, kuormaa ja pienempi kuorma isompaa. Kapean sillan päässä odottakoon se, jota ensin on merkillä tahi huudolla varoi-

tettu, kunnes toinen on päässyt yli. Jos tie mäessä on niin kapea, että sivuuttaminen itse tiellä ei ole mahdollinen, tulee sen, joka ylöspäin kulkee, joko viivähtää mäen alla taikka peräytyä sopivaan sivuuttamispaikkaan. Jos jommankumman täytyy muualla tien ahtauden vuoksi peräytyä, peräytyköön se, jolla on lyhyempi peräytymismatka taikka joka muuten voi sen helpommin tehdä.

5 §.

Milloin samaan suuntaan ajettaessa jäljempänä ajava haluaa ajaa edellä ajavan ohitse, antakoon siitä ääni-, valo- tai muun sopivan merkin, jolloin edellä ajajan tulee sopivalla merkillä tiedoittaa, että hän on käsittänyt merkin, sekä väistyä oikealle ja hiljentää vauhtia, niin että ohiajaja haittata pääsee ohitse.

Ohiajajan on noudatettava erikoista varovaisuutta ohiajaessaan eikä hän saa kääntyä takaisin tien oikealle puolelle, ennen kuin on varma siitä, että se voi tapahtua vaarantamatta tai haittaamatta ohiajetun ajoneuvon kulkua. Ohiajo on kielletty kohtaavan ajoneuvon lähestyessä sekä teiden risteyksissä, kapeilla silloilla, tienkaarteissa, joissa puut, rakennukset tai muut sellaiset esteet peittävät näköalan, niin myös harjanteilla ja niiden rinteillä sekä jyrkässä myötämäessä ja muualla, missä maaston laadun takia vaara saattaa uhata.

Milloin ohi pyrkivä ei voi ajoneuvolleen sallittua suurinta nopeutta ylittämättä ajaa edellä ajavan ohitse, olkoon ohiajo kielletty.

Ajoneuvolla ei saa ajaa niin lähelle edellä olevaa ajoneuvoa, että, jos tämä pysäytetään, päälleajon vaara on tarjona.

6 §.

Pysähdyttäessä yleiselle liikenneväylälle, on ajoneuvo sijoitettava mahdollisimman lähelle tien oikeanpuolista reunaa. Ajoneuvon, joka pimeässä jätetään seisomaan

tielle, tulee olla varustettu valaistus- tai heijastuslaitteilla, jotka heittävät tai heijastavat valoa sekä eteen- että taaksepäin.

Ajoneuvon pysäyttäminen on kielletty, missä liikenneväylä on kapea, niin myös liikenneväylien kaarteissa ja risteyksissä, harjanteilla ja niiden rinteillä sekä muuallakin, missä näköala edessä tai takana ei ole selvä.

7 §.

Etuaajo-oikeus on liikenneväylien risteyksissä sillä, joka kulkee kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön tai, milloin kaupunkialueesta on kysymys, asianomaisen maistraatin kaupunginhallituksen esityksestä pääväyläksi julistamalla tiellä tai kadulla. Pääväylään johtavalla tiellä tulee olla pääväylän risteystä osoittava varoituserkki sopivalla etäisyydellä risteyksestä.

Sen, joka tulee kunnantieltä, kylätieltä tai yksityiseltä tieltä yleiselle maantielle tai pihasta liikenneväylälle, on noudatettava erityistä varovaisuutta ja annettava etusija sille, joka kulkee maantiellä tai liikenneväylällä.

Muissa kuin 1 ja 2 momentissa mainituissa tapauksissa on risteyksissä sen ajajan, jonka oikealla puolella on toinen, annettava tämän ensiksi sivuuttaa risteys, kuitenkin niin, että konevoimalla käyväällä ajoneuvolla on etuaajo-oikeus muun ajoneuvon rinnalla.

Missä poliisimies ohjaa liikennettä, on hänen merkinantojaan noudatettava.

8 §.

Käyttämällä suuntaviittaa tai, jollei sellaista ole, ojentamalla oikea tai vasen kätensä sivulle on kuljettajan kulkusuuntaa muuttaessaan hyvissä ajoin osoitettava, mihin suuntaan hän aikoo kääntyä. Kohottamalla kätensä tai muulla sopivalla tavalla on hänen niinkään hyvissä ajoin ilmoitettava takaapäin lähestyville ajoneuvoille aikovansa hiljentää vauhtia tai pysähtyä.

Jos kuorma tai osa siitä ulottuu ajoneuvon takana olevan valaistuslaitteen ulkopuolelle, on ulkonevan osan päähän kiinnitettävä selvästi näkyvä vaate tai, milloin valaistuslaitteen tulee olla sytytettyinä, punaista valoa näyttävä lyhty tai heijastuslaite.

9 §.

Ajajien on ehdottomasti pysäytettävä ajoneuvonsa ja annettava kulkutilaa sairasta kuljettavalle autolle sekä kiireellisellä virkamatkalla olevalle poliisiautolle ja palo paikalle kiirehtivälle autolle, jota käytetään palolaitoksen tarpeisiin. Tällöin käytettäköön näissä ajoneuvoissa räikeää-äänistä merkinantolaitetta.

Ajajien on myös annettava vapaa kulku ruumissaatolle ja marssivalle sotaväenosastolle.

4 luku.

Erityiset määräykset polkupyöristä.

10 §.

Polkupyörässä tulee olla soittokello tai muu sopiva äänimerkinantolaitte, ja sen takapyörän lokasuojan tulee ainakin alaosaltaan olla maalattu valkoiseksi.

Polkupyörän tulee sitä pimeässä käytettäessä olla varustettu edessä valkoista valoa heittäväällä lyhdyllä ja takana heijastuslaitteella, joka sitä valaistaessa heijastaa punaista valoa.

Häikäisevää valoa alkoon käytettävä polkupyörässä tiellä, joka on riittävästi valaistun, tai kohdattaessa muuta tiellä kulkevaa kuin jalankulkijaa.

11 §.

Yhtä henkilöä varten tarkoitettua polkupyörää alkoon käytettävä kahden tai useamman henkilön kuljettamiseen. Kuitenkin voi vähintään kuusitoista vuotta täyttänyt henkilö kuljettaa mukanaan enintään kymmenen vuoden vanhaa lasta, jos polkupyörä

on varustettu erityisellä laitteella sellaista kuljetusta varten.

Polkupyöräilijän tulee ajaessaan pitää molemmat jalat polkupyörän polkimilla ja ainakin toinen käsi ohjaustangossa.

12 §.

Polkupyöräilijät alkoot ajako rinnakkain ajoradalla, missä tie on kapea tai liikenne vilkas tahi näköala ei ole selvä taikka milloin muu ajoneuvo lähestyy.

Polkupyöräilijän tulee, missä pyörätie on, käyttää sitä.

Polkupyöräilijä ei saa liikenteessä tarttua toiseen ajoneuvoon tai muuten vedättää itseään.

5 luku.

Jalankulkijoita koskevat erityiset määräykset.

13 §.

Jalankulkijan tulee, missä on jalkakäytävä, käyttää tätä. Jollei jalkakäytävä ole, on jalankulkijan käytettävä tien vasenta reunaa.

Jalkakäytävällä tulee jalankulkijoiden sivuuttaa toisensa oikealta puolen.

Missä on pyörätie, mutta ei jalkakäytävää, käytettäköön jalankulkija pyörätietä.

Jalankulkija noudattakoon erityistä varovaisuutta astuessaan ajoradalle sekä tienristeyksissä. Hän ei saa tarpeettomasti viipymällä ajoradalla tai muulla tavoin estää tai vaikeuttaa ajoneuvoliikennettä. Ajoneuvon lähestyessä jalankulkijan tulee väistymällä mahdollisimman lähelle tien vasenta reunaa antaa ajoneuvolle tilaa sivuuttamiseen.

Kulkiessaan ajoradan yli jalankulkijan tulee, missä erityinen ylimenopaikka on, käyttää tätä. Muualla jalankulkijan on yleensä kuljettava kohtisuoraan yli ajoradan.

6 luku.

Erinäiset määräykset.

14 §.

Joka rikkoo tämän asetuksen määräyksiä, rangaistakoon enintään viidelläkymmenellä päiväsakolla.

15 §.

Liikenteestä kaupungissa ja sellaisessa kauppalassa, joka on eri kuntana, on sen lisäksi, mitä tässä asetuksessa on säädetty, noudatettava asianmukaisesti vahvistetun poliisijärjestyksen tai liikennesäännön määräyksiä, mikäli ne eivät ole ristiriidassa tämän asetuksen tai moottoriajoneuvoliikenteestä 30 päivänä joulukuuta 1937 annetun asetuksen kanssa. Kululaitosten ja yleisten töiden ministeriö voi myös eri hakemuk-

sesta sallia, että poliisijärjestykseen tai liikennesääntöön, milloin paikalliset olosuhteet vaativat, otetaan näiden asetusten ajosäännöistä poikkeavia määräyksiä.

Liikenteestä maaseudulla on myös voimassa, mitä säädetään 1 päivänä kesäkuuta 1928 annetussa asetuksessa, joka sisältää maaseudun yleisen järjestyssäännön.

Moottoriajoneuvoliikenteestä noudatettakoon lisäksi, mitä säädetään 1 momentissa mainitussa moottoriajoneuvoliikenteestä annetussa asetuksessa.

16 §.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1938, ja sillä kumotaan 18 päivänä tammikuuta 1929 annettu, yleisen liikennejärjestyssäännön sisältävä asetus.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1937.

Tasavallan Presidentti

KYÖSTI KALLIO.

Kululaitosten ja yleisten töiden ministeri *Hannes Ryömä.*